

Deze week in het lobbymemo:

Verslagen Tweede Kamer

- Plenair debat algemene financiële beschouwingen
- Plenair debat: Uitvoeringswet digitaaldienstenverordening (eerste termijn)
- Commissiedebat financiën decentrale overheden
- Commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid
- Commissiedebat Ruimtelijke ordening
- Commissiedebat Klimaatakkoord gebouwde omgeving

Stemmingen

- Dinsdag 1 oktober

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Brussel

- EWRC 2024
- Consultaties Europese Commissie
- Agenda Europese Comité van de Regio's
- Agenda Congres Raad van Europa

Plenair debat algemene financiële beschouwingen

Na de overhandiging van het koffertje aan de Tweede Kamer op de derde dinsdag van september mag de minister van Financiën even achterover leunen, maar twee weken later is het tijd voor zijn financiële debat: de algemene financiële beschouwingen. Op 2 en 3 oktober was het zo ver. Hieronder een samenvatting van de opmerkingen over gemeentefinanciën. Over dat onderwerp lees je tevens meer bij het verslag van het [Commissiedebat Financiën Decentrale Overheden van 1 oktober](#).

Gemeentefinanciën volgens de Kamer

Van der Lee (GL-PvdA) was de eerste spreker en hij noemde een aantal ingrepen van het kabinet die haaks staan op wat zijn fractie wil. Eén van die zaken is de korting op het gemeentefonds vanaf 2026 die blijft staan. Van der Lee dient – samen met andere fracties – amendementen in, onder andere één om € 1 miljard toe te voegen aan het gemeentefonds in 2025. “Want de gemeenten zadelen we nu met allerlei problemen op, waardoor cruciale voorzieningen dreigen te verdwijnen,” aldus Van der Lee. Tony van Dijk (PVV) gaf desgevraagd aan hoe hij de toekomst van het gemeentefonds voor zich ziet. Zijn fractie wacht het geplande onderzoek naar het gemeentefonds af, waarmee hij verwijst naar een onderzoek dat de minister van BZK aankondigde tijdens het commissiedebat van 1 oktober. Van Dijk benadrukt wel dat hij ook vindt dat “gemeenten natuurlijk boter bij de vis moeten krijgen voor de taken die ze doen.”

Ook De Vries (VVD) werd gevraagd naar de inspanningen van haar fractie voor het tekort in gemeenten. Flach (SGP) wreef De Vries aan dat er overal ozb-stijgingen zijn, iets wat haar partij toch vervelend moet vinden. De Vries betwist de conclusie dat gemeenten in de problemen zitten: “gemeenten houden op sommige taken geld over, zoals de opvang van Oekraïners,” zegt ze. Het lijkt erop dat gemeenten op weinig hoeven te rekenen, zolang ze zelf ook keuzes maken om zaken te financieren die de VVD niet verstandig vindt (de bed-bad-broodregeling).

Inge van Dijk (CDA) liet blijken dat ze onder de indruk was van de verhalen tijdens het rondetafelgesprek van vorige week. Voor een groot deel van de ambities van het kabinet heeft het kabinet gemeenten nodig, zoals het bestrijden van schulden en eenverdienersproblematiek. Het kabinet luistert echter niet naar de financiële nood van gemeenten. Ze noemt de niet-onderbouwde korting op de SPUKs en de taken waarvoor geen taken komen. “Waarom hebben we Artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet en Artikel 138, derde lid van de Gemeentewet eigenlijk?” vraagt Van Dijk zich hardop af. Uiteindelijk dient Van Dijk een [motie](#) in om voor de Voorjaarsnota in kaart te brengen in hoeverre het rijk zich aan de financiële afspraken heeft gehouden bij de verschillende taken die gemeenten in medebewind uitvoeren.

Vermeer (BBB) ziet het rijk als een blind paard door gemeenten en provincies daveren. Daar moet het rijk mee stoppen, want: “als gemeenten en provincies ook betrouwbaar willen zijn, moet het rijk dat financieel mogelijk maken.” Er gaat echt iets verkeerd. Hij pleit vooral voor meer stabiliteit in de financiële afspraken. Daarvoor moet onderzocht worden of de financiële afspraken gelijk moeten blijven gedurende een lokale bestuursperiode. Er volgt later een wat verwarrende wisseling met minister Heinen, waarna Vermeer besluit er bij het begrotingsdebat BZK op terug te komen (volgende week).

Daarnaast benadrukt Vermeer dat er echt gekeken is bij de onderhandelingen om wat financieel te regelen voor gemeenten, maar er was helemaal niks extra's mogelijk. Hij is wel erg blij dat de overheveling van de SPUKs onderdeel was van de plannen van het kabinet.

Flach (SGP) gaat in zijn termijn in op de gemeentefinanciën, nadat we hem ook bij het rondetafelgesprek en het commissiedebat flinke woorden hebben horen spreken over het lot van gemeenten. Het is dweilen met de kraan open voor gemeenten, aldus Flach. Hij gaat in op de korting op SPUKs, die ook weerslag heeft op de vervoerregio's en de Veiligheidsregio's. Die basale zaken moeten buiten de korting vallen – want daar moet je niet op bezuinigen. Flach vraagt ook waar de 10% korting op gebaseerd is en wat er gebeurt als de 10% niet realistisch blijkt: “komt er dan compensatie voor gemeenten?” vraagt hij de minister.

Kinderarmoede

Een aparte vermelding voor het deel van het debat over kinderarmoede. Verschillende fracties lieten in hun eerste termijn weten dat ze daar meer voor willen doen. Dijk (SP) misschien nog wel het felst. Minister Heinen ging in zijn eerste termijn op de opmerkingen van Dijk in en verwees daarbij naar gemeenten. Volgens hem kunnen gemeenten goed – zo niet het best – een rol spelen bij het bestrijden van kinderarmoede. Zij hebben in beeld hoe de situatie in hun eigen gemeente is. Ook verwijst minister Heinen naar de domeinoverstijgende aanpak kinderarmoede, waar gepassioneerde mensen werken om te kijken hoe we het probleem van kinderarmoede kunnen oplossen. Dijk moedigt de minister aan om vooral met wethouders te praten en dan te horen dat het al jaren pleisters plakken is in gemeenten. Ze hebben behoefte aan structurele oplossingen en niet aan het halve antwoord dat de minister geeft.

Vanuit het kabinet

Sommige Kamerleden zaten al onrustig op hun zetel te wiebelen tot de minister over gemeentefinanciën zou beginnen, maar uiteindelijk kwam hij er toch aan toe. Allereerst ging hij in op het effect van gemeentelijk beleid op de koopkrachtplaatjes. Hij zal dit bij het CPB onder de aandacht brengen, zodat zij dit ook mee kunnen nemen in de plaatjes én in de ramingen (die slechts op macroniveau besproken werden). Minister Heinen erkent dat er een discussie gevoerd moet worden over de balans van taken versus middelen; dat doet de minister van BZK. Hij stelt zich ook de vraag: “wordt ook daar [op lokaal niveau, red.] niet elke keer aan de belastingknop gedraaid, terwijl het wellicht ook daar minder kan aan de uitgavenkant?”

De minister beschrijft de stappen die vooral het vorige kabinet heeft gezet om de zorgen van gemeenten te verlichten. Volgens hem hebben gemeenten er profijt van dat de trap-op-trap-afsystematiek is vervangen door de bbp-koppeling. Hij noemt het een mening van Inge van Dijk dat de bekostiging voor gemeenten ontoereikend is. Met deze miljoenennota is voor het eerst de bbp-koppeling toegepast, maar er volgt nog een bijstelling. Een niet verwerkte revisie door het CBS van het bbp zorgt voor een opwaartse bijstelling die verwerkt zal worden in de Voorjaarsnota. Nieuws voor gemeenten, volgens minister Heinen.

De discussie over taken en middelen staat nog aan het begin, aldus de minister. Hij is terughoudend om er verder op in te gaan, omdat zijn collega van BZK verantwoordelijk is en er nog maar één inhoudelijk gesprek over gevoerd is met gemeenten (tijdens het overhedenoverleg).

Over de overheveling van de SPUKs naar het gemeentefonds is de minister kort: dat komt voor uit een oproep van gemeenten: ontsla ons van die administratieve lasten. De efficiencykorting is volgens de minister gerechtvaardigd.

Naar alle waarschijnlijkheid wordt tijdens het begrotingsdebat BZK nog verder gesproken over de financiële spelregels, het ravijnjaar en de techniek van de financierings- en de normeringssystematiek.

Ingediende moties

Er zijn 21 moties ingediend. Relevante zijn:

- 36600-IX-10 Motie [Vijlbrief c.s.](#) over de financiering van de Jettengelden structureel maken. Oordeel Kamer;
- 36600-IX-11 Motie [Inge van Dijk c.s.](#) over onderzoeken of inkomensondersteunende regelingen van de overheid op een vast moment in de maand kunnen worden uitbetaald. Oordeel Kamer;
- 36600-IX-12 Motie [Inge van Dijk c.s.](#) over de Kamer voor de Voorjaarsnota 2025 een overzicht doen toekomen van alle door gemeenten uitgevoerde medebewindstaken. Ontraden;
- 36600-IX-14 Motie [Dijk](#) over extra voorstellen met dekking voor het laten afnemen van de (kinder)armoede naar de Kamer sturen. Ontraden;
- 36600-IX-18 Motie [Flach c.s.](#) over in het nationaal programma armoede en schulden inzetten op versterking van de preventieve aanpak van kinderarmoede. Oordeel Kamer.

Plenair debat: Uitvoeringswet digitaaldienstenverordening (eerste termijn)

Op donderdag 3 oktober 2024 heeft de Kamer gedebatteerd met minister Beljaarts van Economische Zaken, over de wet die Europese regels voor digitale diensten vertaalt in Nederlandse regelgeving. In november 2022 trad de Europese Digital Services Act (DSA) in werking. Daarin staan regels voor aanbieders van zogenoemde tussenhandeldiensten. Dat zijn bijvoorbeeld socialmediaplatforms, zoekmachines, marktplaatsen en internetproviders. De DSA moet illegale inhoud, desinformatie en andere maatschappelijke risico's tegengaan.

Illegale content en desinformatie

Six Dijkstra (NSC, mede namens D66) maakt zich zorgen over de verspreiding van kinderporno en terroristische content en andere illegale beelden op Telegram. Dat platform is officieel geen [Very Large Online Platform \(VLOP\)](#), waarvoor strengere regels gelden. Hij vraagt het kabinet om een actieplan voor het geval de DSA niet genoeg handhavingsmogelijkheden biedt.

De minister antwoordt dat alleen de openbare groepen van Telegram onder de verordening vallen. Dat maakt de DSA in dit opzicht van beperkte betekenis. Het OM en de politie onderzoeken in hoeverre Telegram meewerkt aan verwijderverzoeken en -bevelen bij verdenking van strafbare feiten. Afhankelijk van de uitkomsten kan het OM vervolgacties overwegen. We kennen allemaal de voorbeelden van online haatzaaij, gewelddadige beelden of misleidende informatie, zegt Buijsse (VVD). Hij vindt het goed dat de Autoriteit Consument en Markt en de Autoriteit Persoonsgegevens toezicht gaan houden op de verordening. Grote platforms worden verplicht om continu alle content te monitoren en op te treden tegen desinformatie, zegt Van Meijeren (FvD). Maar wie beoordeelt of iets wel of niet waar is? Hij spreekt van een "gevaarlijke symbiose tussen de overheid en big tech", waar burgers de dupe van zijn.

Bescherming

Dark patterns zijn trucs van platformen, zoals eindeloos scrollen en video's die automatisch na elkaar worden afgespeeld. Ze maken apps verslavend en dat beperkt onze vrijheid, betoogt Kathmann (GL-PvdA). Ze wil dat de minister een duidelijke lijst maakt van specifieke ontwerpkeuzes en -functies die te verslavend zijn en verboden moeten worden. Voor "verslavend ontwerp" bestaat geen wettelijke

definitie, zegt de minister. Hij heeft daarom aan de Europese Commissie gevraagd het wettelijk kader te verduidelijken. Beljaarts benadrukt dat individuele lidstaten geen ruimte hebben om aanvullende, nationale regels te maken over onderwerpen die de DSA aangaat.

Ceder (CU) wil kinderen in de onlinewereld op dezelfde manier beschermen als in de fysieke wereld. Minderjarigen kunnen gemakkelijk online gokken en pornografisch materiaal is voor hen heel toegankelijk. Komt het kabinet met wetgeving op het gebied van leeftijdsverificatie? De bescherming van minderjarigen heeft absoluut prioriteit, antwoordt Beljaarts. De DSA noemt leeftijdsverificatie als maatregel die diensten kunnen nemen om de rechten van een kind te beschermen. Verdere uitwerking hiervan moet op Europees niveau gebeuren, zegt Beljaarts.

Europese Unie

Het is de Europese Unie gelukt om vergaande regels in te voeren en dat is een succes, oordeelt Krul (CDA). Het beeld van de EU als bureaucratische machine die met moeite waterige compromissen bereikt, kan volgens hem de prullenbak in. Hij vraagt het kabinet hierop te reflecteren, gezien de "sceptis waarmee Europa steeds vaker benaderd wordt".

De minister waardeert de relatief hoge snelheid waarmee de EU tot wetgeving is gekomen. Hij benadrukt dat de verordening evengoed met de nodige zorgvuldigheid tot stand is gekomen. De tweede termijn van de behandeling van het [wetsvoorstel](#) vindt plaats op een later moment.

Commissiedebat financiën decentrale overheden

Punten van orde over brieven die kort voor debatten zijn verstuurd kennen we vooral van de plenaire zaal, maar deze keer gebeurde het ook in de Suze Groenewegzaal van de Tweede Kamer. Van Nispen (SP) wilde voor aanvang van de eerste termijn al wat kwijt over de Kamerbrief die zag op de integrale financiële situatie van gemeenten en provincies. Volgens hem vertelt deze Kamerbrief maar het *halve* verhaal. Hij zegt die naar aanleiding van de VNG-brief in reactie op deze Kamerbrief. Van Nispen wil een nieuwe brief ontvangen, die het *hele* verhaal vertelt.

Balans taken en middelen

Over tot de orde van de dag, want de minister komt in haar eerste termijn pas terug op het punt van Van Nispen. Eerste spreker Flach (SGP) heeft nog steeds een bloedend gemeentehart. Hij wil van de minister weten wat zij concreet kan bieden voor het verminderen van taken: welke taken zou zij schrappen? Van Nispen ziet een ramp in slow motion en de coalitiepartijen staan erbij en kijken ernaar, volgens hem. De minister maakt geen keus en als gevolg daarvan dient 80 procent van de gemeenten een niet-sluitende begroting in (dit percentage is onjuist, red.). Chakor (GL-PvdA) was ook verbaasd over de brief van het kabinet; de minister bagatelliseert de situatie in gemeenten. De dreigende verschraling in gemeenten ondermijnt het vertrouwen in de overheid. Chakor wil van de minister een beeld krijgen van de balans tussen taken en middelen. Anders gezegd: welke taken moeten als eerste aan de kant volgens de minister? Wingelaar (NSC) hecht veel aan een grotere beleidsvrijheid voor gemeenten, maar heeft daar geen concrete ideeën voor. Ze wacht het beleidskader van de minister af. Desgevraagd – Van Nispen deed zijn best alle coalitiepartijen tot concrete uitspraken te verleiden – vertrouwt Wingelaar op het gesprek tussen de VNG en de minister over de balans tussen taken en middelen. Het wordt in het debat niet duidelijk welk gesprek dit betreft.

Sneller (D66) gaat een ander niveau aan: hoe ziet de minister de verhouding tussen VNG en rijk? Wat is de filosofie van het kabinet over het omgaan met gemeenten? Hij ziet het somber in en verpakt dat in venijnige vragen over de planbatenheffing en de ozb-maximering. Deen (PVV) draagt gemeenten een heel warm hart toe. Als zijn partij een absolute meerderheid zou hebben, dan was het makkelijker keuzes maken – daarmee impliceerde hij slechts dat zijn partij dan het ravijnjaar zou dichten. De disbalans tussen taken en middelen is vooral een erfenis van het vorige kabinet.

Van Eijk (VVD) voegt als enige spreker de derde spil toe aan de balans: niet alleen taken en middelen, maar ook uitvoering is belangrijk voor het functioneren van de lokale overheid. Gemeenten hebben last van een krappe arbeidsmarkt. Ze vindt dat er een meningsverschil is over de vraag wat 'voldoende' middelen zijn. Maar tegelijk is de VVD niet doof voor de geluiden van gemeenten.

Vermeer (BBB) had warme woorden voor de rol van gemeenten, maar geeft aan dat er geen ruimte was om de balans tussen taken en middelen de ene kant op op te lossen.

Minister Uitermark gaat als eerste in op de Kamerbrief waar de VNG kritiek op had. De brief klopt feitelijk, maar het kan zijn dat er bepaalde perspectieven niet zijn benoemd. Het was niet de bedoeling om een foute toon neer te zetten, omdat ze ook op goede toon gesprekken voert met de medeoverheden. Er komt geen nieuwe brief, omdat die hetzelfde zou bevatten. Deze Kamerbrief wordt jaarlijks verstuurd, maar dit jaar iets eerder om nog op tijd te zijn voor dit debat. In vorige jaren werd de brief hooguit één of twee weken later verstuurd dan de datum van deze brief.

Flach neemt het op voor de frustratie uit de brief van de VNG. Daarop geeft de minister aan dat er nog deze week een reactie komt op de brief van de VNG. Bovendien neemt ze de geluiden uit gemeenten mee richting het overhedenoverleg in het najaar. Daarnaast betreft ze ook expliciet de Nederlandse vereniging van raadsleden en Raden in verzet.

Tot slot komt de minister met een *routekaart* naar de Kamer over de stappen die er genomen gaan worden tot aan de Voorjaarsnota met gemeenten en provincies.

SPUKs

Opgesomd stelden Kamerleden verschillende vragen over de overheveling van de SPUKs naar het gemeentefonds met de efficiencykorting van 10%. Flach wil de BDU voor regionaal ov uitzonderen van de besparing. Bovendien wil hij de overheveling gebruiken om ook taken te schrappen voor gemeenten én een compensatie voor de korting wanneer de 10% besparing niet realistisch blijkt.

Chakor wil ook weten hoe realistisch de 10% korting is – daarnaast is ze benieuwd wat nou het voordeel van de Bijzondere Fondsuitkering (BFU) is ten opzichte van een SPUK. Wingelaar sluit zich aan bij de opmerking van Flach: is de overheveling ook niet een moment voor een herijking van het takenpakket? Sneller is benieuwd welke SPUKs er nog overeind blijven na de overheveling. Ook wil hij dat de wijziging van de Financiële Verhoudingswet snel wordt opgepakt, omdat die nodig is voor de invoering van de BFU. Vermeer wil vooral weten hoe de departementen omgaan met 'hun' SPUKs.

Minister Uitermark zegt een aantal brieven toe: in het voorjaar van 2025 volgt een brief over de kabinetsbesluiten van (nieuwe) SPUKs. Maar eerst nog gaat de minister aan de slag met een brief vóór het BZK-begrotingsdebat over de SPUKs en de verhouding tot de taken/middelen discussie. Ook stuurt ze deze week nog een lijst van SPUKs die na 2026 doorgaan (er zijn er 60 uitgezonderd tot dusver).

De gemeentelijk autonomie wordt vergroot door de overheveling van de SPUKs. De korting van 10% moet nadrukkelijk niet vooruit lopen op de overheveling, daarom slaat deze nu ook neer op de departementale begrotingen. Ze leest het voorbereide antwoord voor dat ze met de andere bewindspersonen het kabinetsbesluit gaat voorbereiden voor de overheveling. Daarvoor wordt een

afwegingskader gehanteerd, waar de VNG bijvoorbeeld mee bekend is. Als een SPUK niet wordt overgeheveld uiteindelijk, blijft de 10% korting op de departementale begroting staan. Dan moet er op een andere manier gekort worden binnen de begroting. Hier komt de minister nog preciezer op terug. Tot slot is het percentage van 10% niet precies berekend; het is een inschatting van de kostenbesparing op basis van het CPB-principe dat een bedrag voor een SPUK met 10% verhoogd moet worden om tegemoet te komen aan de administratieve lasten bij gemeenten. Sneller geeft nog aan te balen van de timing. Als er in het voorjaar pas meer bekend is, hoe kan de Kamer dan nu al besluiten over de gemeentefonds-begroting? De consultatie van de wijziging van de Financiële Verhoudingswet start over een of twee maanden.

Begrotingsregels en inzet reserves

De oplossing voor het ravijnjaar kan ook gevonden worden door gemeenten meer ruimte te geven hun reserves in te zetten voor het dekken van het structurele begrotingstekort. Dat is tenminste de lezing van verschillende Kamerleden. Flach ziet er vooral een kortetermijnoplossing in, maar Wingelaar, Deen, Van Eijk en Vermeer zien hier de sleutel in voor het ravijnjaar. Wingelaar en Van Eijk willen weten voor hoeveel gemeenten de nu al verruimde begrotingsregels een oplossing heeft geboden – minister Uitermark heeft hier geen inzicht in. Ze komt hier nog op terug. Deen ziet de oplossing volledig in de inzet van algemene reserves. Vermeer is iets specifiek: hij wil andere spelregels voor het weerstandsvermogen bij gemeenten. Zoals hij zegt: gemeenten zijn nu te duur verzekerd, voor de situatie dat alle risico's zich in één keer voordoen. Dat doe je in een huishouden ook niet.

De minister antwoordt op dit vlak dat er al een mogelijkheid is gecreëerd door het vorige kabinet om een deel van het vrij te besteden deel van de algemene reserve structureel in te kunnen zetten. Ook verwijst ze naar de Agenda Toekomst Toezicht die de toezichthouders en de gemeenten uitzetten. Ze komt nog schriftelijk terug op de vragen van Vermeer, ook waar het gaat over de eisen van het provinciale toezicht op de inzet van reserves.

Tweeminutendebat en begrotingsdebat

Flach is duidelijk in zijn tweede termijn: “we hebben het er steeds over dat we tijd hebben, maar die hebben we niet. Gemeenten maken nu de begroting voor 2025 en moeten dan ook een sluitend perspectief voor de jaren daarna opleveren. Als ze dat niet kunnen, moeten ze nu al beginnen met bezuinigen. Met andere woorden: 1 januari is gewoon laat, zo niet te laat.” Hij vraagt direct een tweeminutendebat aan, waarbij hij meegeeft aan de plenaire griffie dat deze plaats moet vinden *voordat* er gestemd wordt over de begrotingen.

Van Nispen concludeert dat er gewoon geen knaken bijkomen en er geen taken af gaan. “Het wordt gewoon een kaalslag,” zegt hij. Chakor heeft een soort koortsdroom: “Je zou zeggen dat ik het koud zou krijgen van zulke besluiten, maar ik krijg het er echt warm van dat de balans echt zoek is.” Wingelaar is benieuwd naar de lijsten met SPUKs en ze wil als Kamer absoluut een vinger aan de pols houden. In het voorjaar moet dit debat opnieuw plaatsvinden volgens haar en niet pas weer over 2 jaar, zoals nu het geval was.

Sneller probeert op zijn kop te staan – spreekwoordelijk dan – maar hij krijgt het ingeboekte bezuinigingsbedrag niet meer uit de boeken. De zwaartekracht van het basispad is de grootste kracht die je je voor kunt stellen. Deen herhaalt dat hij – net als iedereen hier – gemeenten een warm hart toedraagt. Het woord “gemeente” staat dan ook 70 keer genoemd in het regeerprogramma. Van Eijk wordt door lokale VVD-bestuurders heel scherp gehouden. Daarbij heeft ze hoogstwaarschijnlijk oogcontact gezocht met de Zaanse wethouder Onclin, die aanwezig was in de zaal. Van Eijk hoopt dat

de minister alle creativiteit gebruikt om het pad richting de Voorjaarsnota te benutten. Vermeer besluit dat er echt naar de hoeveelheid taken moet worden gekeken. Hij doet nog een oproep aan gemeenten: “geef ons als Kamerleden taken aan waarvan ze zeggen: jullie kunnen het belangrijk vinden, maar wij zien het nut er niet van in.”

Commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid

Woensdag 2 oktober debatteerden de leden van de vaste commissie SZW met minister Van Hijum over de Uitvoering Sociale Zekerheid. Aan het debat namen deel: Tielen (VVD, vz.), Ceder (CU), Saris (NSC), De Kort (VVD), Maatoug (GL-PvdA) en Rijkers (BBB). Tevoren had de VNG een bericht naar de Kamer gestuurd waarin werd gesteld dat de gegevensdeling niet op orde is en wetgeving te complex. De dag ervoor was al een plenair debat gevoerd over de problemen die het UWV heeft met de toekenning van de WIA, zodat dit onderwerp in dit debat slechts zijdelings ter sprake kwam.

Minister Van Hijum stelde dat het cruciaal is dat de kwaliteit van de uitvoering op orde is en dat er zo min mogelijk fouten worden gemaakt. Hij refereerde in dat kader ook aan *Werken aan uitvoering* (Wau). Het gaat er om te komen toe vereenvoudiging van het stelsel van inkomensondersteuning, zodanig dat gemeenten minder maatwerk – door Van Hijum ook ‘lapwerk’ genoemd – nodig is. Er komt een hervormingsagenda, waarbij hij De Kort toezegt dat er ook aandacht zal zijn hoe werk lonend te maken. Voor de begroting [26-28 november, red.] zal de minister een planning van de stappen in de hervormingen aan de Kamer presenteren. Zijn ambitie is om tot een breed draagvlak voor de hervormingen te komen omdat ze voor een langere periode, meerdere kabinetten, mee moeten gaan. De minister coördineert samen met de staatssecretaris voor Toeslagen en fiscaliteit het programma *Vereenvoudiging Inkomensondersteuning voor Mensen*. Dat programma is de uitwerking van een advies van de Staatscommissie Sociaal Minimum. Begin 2025 zal het wetsvoorstel over proactieve dienstverlening bij de Kamer worden ingediend.

De minister verwees voor vragen die over de Participatiewet werden gesteld naar de debatten over armoede en schulden op 17 oktober en over de Participatiewet op 7 november, beiden met staatssecretaris Nobel.

Ceder ging uitgebreid in op gesignaleerde knelpunten in gegevensdeling. Hij sprak over twaalf knelpunten die onmiddellijk kunnen worden opgelost zonder dat wetgeving nodig is. De minister erkende de noodzaak snel knelpunten aan te pakken. Het is een van de drie prioriteiten in Wau. In december zal hij, als onderdeel van de Stand van de Uitvoering, de Kamer inzicht geven in de actuele stand van zaken. Het gaat over meer terreinen dan alleen dat van SZW. Het oplossen van knelpunten is niet alleen een kwestie van wetgeving maar ook van techniek en zelfs van terughoudendheid bij betrokken instanties.

Sprekend over handhaving verwees de minister naar een recente brief over o.a. het vergisrecht en over terugvordering. Verder komt voor de zomer van '25 een wetsvoorstel naar de Kamer. Het dilemma op dit vlak is de vraag in hoeverre je decentrale uitvoerders de ruimte geeft voor terugvordering op basis van eigen beleid en kaders tegenover de vraag in hoeverre je centraal kaders wilt stellen.

Omdat de dag tevoren uitgebreid was gesproken over het UWV en de WIA-perikelen, kwam dit onderwerp kort aan de orde. De Kort brak een lans voor publiek-private samenwerking bij re-integratieprocessen, bijv. door uitzendbureaus te betrekken. Van Hijum vindt dit een belangrijk uitgangspunt. Dat moet een plek krijgen in het wetsvoorstel waarin regionale werkcentra worden

ingevoerd. Via zulke centra moeten regionaal vraag en aanbod van arbeid aan elkaar gekoppeld worden. De taakverdeling tussen publiek en privaat moet gevoerd worden in context van de opzet van deze werkcentra. Rijkers gaf, vanuit haar ervaring als wethouder, nog mee dat de aanbesteding van dit soort diensten complex bleek. De Kort vroeg nog aandacht voor het feit dat in de wet geregeld moet worden dat gemeenten en UWV gegevens zullen moeten delen met werkgevers over competenties en vaardigheden van mensen. Van Hijum zeg toe dit punt te betrekken bij de opstelling van de wet.

Rijkers maakte een punt van de alleenverdienersproblematiek. Minister van Hijum schetste het proces. Voor de korte termijn is er een oplossing met gemeenten. Voor de lange termijn komt een fiscale maatregel. Er is een wetsvoorstel ingediend dat voorziet in een tijdelijke oplossing voor de middellange termijn tot 2027. De Raad van State wijst in zijn advies op kwetsbare punten in het wetsvoorstel, maar de ideale oplossing bestaat niet. Tot de Belastingdienst een definitieve oplossing heeft, is het zoeken naar een oplossing die gemeenten in staat stelt om met budget dat ze hebben, zo gericht mogelijk deze doelgroep te bedienen en daarbij zijn een aantal uitvoeringskwetsbaarheden aan de orde. Hij wil daar graag verder over praten bij de behandeling van het wetsvoorstel.

Aan het slot van het debat ontspon zich nog een pittige discussie tussen Maatoug en Ceder met Van Hijum over de aangekondigde taakstelling op uitvoeringsorganisaties. Was het niet zo, bracht Maatoug in herinnering, dat in het Hoofdpijnenakkoord staat dat bij de bezuinigingen op de rijksoverheid uitvoeringsorganisaties ontzien zouden worden? Ceder pleit er voor dat het primair proces van uitvoeringsorganisaties ontzien moet worden.

Van Hijum stelde dat het kerndepartement van SZW zonder naar de uitvoeringsorganisaties zo'n 40% zou moeten bezuinigen. Dat gaat niet. Bovendien zijn de ZBO's de laatste vijf jaar ook fors gegroeid. Reden om te bekijken in hoeverre ze ook een deel van de taakstelling kunnen dragen. Dat zal pas vanaf '26 plaatsvinden. In de begroting voor '26 zullen die plannen worden opgenomen, zodat de Kamer zich er dan een oordeel over kan vormen. Maatoug blijft het oneens met de minister. Het is de verkeerde volgorde volgens haar. Eerst zou je moeten bepalen wat je wilt en wat niet en dan pas bezien wat dat voor het budget betekent. Door eerst te stellen dat er bezuinigd moet worden, zonder dat je weet hoe je dat invult, organiseer je de problemen van straks. Van Hijum stelt tegenover Maatoug dat hij een evenwichtige route heeft gekozen. Hij is gevoelig voor het punt van Ceder.

Ceder vraagt een tweeminutendebat aan, zodat hij moties kan indienen.

Commissiedebat Ruimtelijke ordening

Dit commissiedebat bleek een verkapt debat te zijn over woningbouw. En dan liever snel, sneller, snelst. Het is bijna niet mogelijk bijzondere standpunten te memoreren of te combineren van de Kamerleden dus dit verslag is wat anders dan normaal.

Aanwezig waren Mooiman (PVV), Meulenkamp (VVD), Annemarie Heite (NSC), Geert Gabriels (GLPvdA), Wijten-Nass (BBB), Beckerman (SP). Hieronder achtereenvolgens de hoofdpunten van deze woordvoerders, onderverdeeld op het gewenste bouwtempo.

Alle woordvoerders staan achter meer rijksregie. De ene fractie meer gericht op integraal beleid op woningbouw, natuur en platteland, de andere gewoon simpel snel woningen bouwen met o min mogelijk belemmeringen.

De woningbouw moet zo snel mogelijk

De PVV staat achter het pleidooi van de Neprom dat gemeenten te traag zijn. Kan de minister daar naar kijken? Als er bestuurlijke onenigheid is tussen provincies en gemeenten moet de minister woningbouwlocaties aanwijzen. De ladder voor duurzame verstedelijking (afweging om goed te kijken naar de noodzaak buiten de bestaande bebouwde kom te bouwen) wordt buiten werking gesteld tot 50 woningen om het zogeheten 'straatje erbij' van Hugo de Jonge te kunnen bouwen langs steden maar vooral ook dorpen. De ladder mag van de PVV fractie uitgebreid worden tot veel meer woningen.

De VVD zet bouwen op nummer één. De fractie is van mening dat er te weinig prioriteiten zijn wat weer leidt tot te weinig acties. Ook zij vinden dat te vaak gebeurt dat gemeenten en provincies er niet uitkomen en dan het rijk moet beslissen. De woordvoerder bracht in dat tegenstanders teveel mogelijkheden hebben voor bezwaar en beroep en soms geen argumenten hebben of zelfs niet komen opdagen. Hij deed het voorstel om een drempel in te bouwen in de procedure aan de Raad van State door griffiekosten fors te verhogen. Het zal niet verrassen dat andere fracties zoals het CDA en de SP daar bezwaar tegen hadden, zij vrezen klassenjustitie.

Wijen-Nass van de BBB bracht ook in dat gemeenten worden tegengewerkt door provincie maar ook door het rijk om woningen te realiseren. Daarentegen moeten gemeente ook geen extra regels opleggen. Vergunningstraject duurt veel te lang door bezwaar en beroep. In het regeerprogramma staat dat het versneld moet worden en BBB vraagt hoe de minister dat gaat aanpakken.

Het platteland wordt vergeten omdat het niet interessant is voor de ontwikkelaars, jongeren moeten wegtrekken. Geef ze daar een voorrang in hun eigen dorp. Naast nieuwbouwen bracht de fractie in dat ook leegstaande stallen en schuren ongebouwd moeten kunnen worden tot woningen en dat we vaker moeten overgaan tot optoppen en splitsen van woningen.

Het moet een beetje in balans blijven

Gabriels van GLPvdA wil dat er meer gekeken wordt naar de kwaliteit voor de leefomgeving. Het landschap en historisch erfgoed staat onder druk en moet behouden blijven

Net als bij het debat water een week eerder deed hij een pleidooi om het principe van 'water & bodem sturend' te verankeren. Hij wil van de minister weten hoe gemeenten geholpen worden nu het Nationaal programma landelijk gebied (NPLG) is geschrapt. Het was immers een pijler in de ontwerpnota ruimte. De fractie wil niet dat er teveel buitenstedelijk wordt gebouwd om de ruimte open te houden en meer gebruik te kunnen maken van bestaande voorzieningen. De vraag is voor de fractie of het verwerven van grond ook een instrument is wat onder landelijke regie hoort. Hoe gaat de grondbank eruit zien?

Vedder van het CDA Vraagt wat de samenhang is tussen de Wet regie versterking volkshuisvesting in combinatie met de komende Nota Ruimte. Ook zij verwijst wat het stoppen van het NPLG voor effect heeft, onder andere op woningbouw, gezien daar in het voorontwerp veel naar wordt verwezen. Ze roept op om deze punten toch mee te nemen In de definitieve Nota Ruimte

Beckerman van de Socialistische Partij stelt dat het beleid op de ruimtelijke ordening niet moet leiden tot het recht van de sterkste. Wonen is een recht.

De fractie neemt het daarom op voor een punt waar de VNG vaak aandacht voor heeft gevraagd en dat is de aanpak van leegstand. De fractie meent dat het debat teveel gaat over nieuwbouw terwijl er veel leeg staat. Pak het aan met boetes. Rond bezitters worden slapend rijk gemeente moeten meer doen met een sociale grondprijis, ook moet er een belasting komen op speculatie.

Heite van het NSC wil geen huizen bouwen maar buurten en vraagt de minister of zij locaties gaat aanwijzen en het aan durft kaartjes te maken. Ze stelt dat we drie keer de oppervlakte van ons land nodig hebben om alle opgaven te kunnen vervullen. Ze vraagt zich af wat nu prioriteit gaat krijgen in de Nota Ruimte en welk afwegingskader zal worden gebruikt. Er zullen functies gecombineerd moeten worden.

Ook deze fractie vraagt zich af, nu het NPLG is afgeschaft, wat er voor in de plaats gaat komen om de opgaven samen te kunnen doen. Elke regio telt, het buitengebied heeft een sleutelrol met water en energie.

Minister Keijzer begint met het feitje dat er maar twee keer de oppervlakte van Nederland nodig is. Er is heel veel regelgeving op verschillende terreinen, de ruimtelijke ordening in ons land was gericht op scheiden van functies in plaats van menging. Ze stelt een retorische vraag dat we deze luxe wellicht niet meer hebben. Keuzes zijn hard nodig gezien de bevolkingsgroei terwijl de ruimte er niet in overvloed is. Natuur op defensieterreinen, recreatie op agrarisch gebied en zo verder. Zon op land is daarvan uitgezonderd, zolang er daken leeg zijn komen die er niet meer bij. Ook wil ze af van het idee dat elke overlast te voorkomen is zolang we de economie ook belangrijk vinden.

Nota Ruimte

Het voorontwerp nota ruimte heeft geen status, dit geeft enkel een overzicht van de opgave. In de nota ruimte zelf komt een uitvoeringsagenda met keuzes en afspraken met de medeoverheden.

Het juridisch instrumentarium is al beschikbaar gekomen via de Omgevingswet, dat krijgt ook een plek in de wet regie versterking volkshuisvesting. Door alle medeoverheden vooraf te betrekken wil ze voorkomen dat ze elkaar voor de rechter slepen. Daar snapt de burger helemaal niks van. Waar dat nodig mocht zijn worden er instructieregels opgesteld met instructiebesluiten, omgevingsplannen van nationaal belang, voorbereidingsbesluiten of een voorkeursrecht op grond gelegd. Om maar aan te geven dat ze vindt dat er voldoende bevoegdheden zijn om de regie in te kunnen vullen. Ook andere vakdepartementen hebben hun eigen regelgeving. Maar geen enkel ministerie kan ruimtelijke besluiten alleen nemen, er is namelijk altijd iets wat niet meer kan.

Op een vraag van GLPvdA hoe de prioriteiten nu echt worden afgewogen en of de minister ook 'dingen gaat verbieden' antwoordt de minister dat ze zal beginnen met het aanwijzen van locaties voor woningbouw. Maar ook hierbij zegt ze dat de uitvoeringsagenda in samenwerking met iedereen is vastgesteld. Op een vraag van de VVD over de 'Nepromlocatielijst' zegt de minister toe dat deze wordt bekeken. Daarentegen gaan gemeenten over de invulling in het gebied omdat daar de deskundigheid ligt.

'Water en bodem sturend' zal worden aangepast 'tot rekening houden met' water. Anders kunnen we nergens meer bouwen.

NPLG

Het NPLG is van het ministerie LNV. De doelen blijven staan, er volgt nog een aanpassing naar een ander soort gebiedsgerichte aanpak eind 2024.

De afweging voor een historisch erfgoed vindt van dat het gemaakt moet worden op lokaal niveau.

Procedures

De woningbouwlocaties lopen vast op wetten en regelgeving zoals die van geluid of bodem. We hebben ze zelf opgesteld dus de minister vindt niet dat ze in beton zijn gegoten. De Omgevingswet biedt coördinatie regelgeving en beroep in één instantie. Procedures moeten dus sneller gaan Omdat

het ook niet mogelijk is nieuwe argumenten toe te voegen gedurende de procedure. Ze is van mening dat de definitie van belanghebbenden erg ruim is geworden door het Verdrag van Aarhus. Dat wil ze wel anders doen.

De griffierechten verhogen is er niet bij voorbaat positief over. Er moet een balans gevonden worden tussen bewust trainen en een echt beroep. Ook wil ze de lagere inkomens niet tegenhouden. Op verzoek van de VVD zal ze er wel naar kijken in het kader van de Wet regie versterking volkshuisvesting. Wat ze nu al wil doen is beroep sneller niet-ontvankelijk verklaren als de griffierechten niet zijn betaald.

Grond

De nationale grondbank verwerft sinds 2023 grond in het landelijk gebied ten behoeve van de ruimtelijke puzzel in relatie tot de uitkoop van boeren. Sinds stelt dat 70% van de woningbouwopgave binnenstedelijk is en dat geld bij moet. De zorg dat er veel landbouwgrond nodig is voor de overige 30% is niet terecht, Er is maar 1/2% landbouwgrond nodig. Van prijsstijging te voorkomen kunnen gemeenten de wet voorkeursrecht gebruiken. Ze zal geen landelijke kaartjes maken dat vindt ze te risicovol.

Za gaat kijken naar het mogelijkheid van een planbatenheffing, genoemd in het hoofdlijnenakkoord. Het zou kunnen helpen tegen onrendabele toppen of de ontsluiting. Het mag niet worden gebruikt voor gemeentelijke gaten in de begroting. Een sociale grondprijs is alleen mogelijk als de grond ook in bezit is van een gemeente.

Bouwen

De leegstandswet wordt geëvalueerd inclusief mogelijkheden voor een leegstandsheffing op voorhand geeft ze aan dat heel ingewikkeld te vinden. Ook bereken ze de opbrengst naar beneden: er staan 190.000 woningen leeg maar daar blijven met aftrek van criteria zoals tijdelijke leegstand, expats in het buitenland enz. maar 25.000 van over. Eind van dit jaar volg het resultaat van een onderzoek naar structureel leegstaande woningen.

De ladder voor duurzame verstedelijking wil ze op verzoek van de Kamer aanpassen naar meer dan 50 woningen. De PVV bereidt er alvast een motie op voor.

In de huisvestingswet is al geregeld dat maximaal de helft van vrijkomende woningen mogen worden toegewezen aan de eigen inwoners.

Commissiedebat Klimaatakkoord gebouwde omgeving

Dit debat wordt periodiek gepland door de Kamer. Dit was het eerste debat over dit onderwerp met de nieuwe minister Mona Keijzer. Aanwezig waren Marlien Welzijn (NSC), Peter de Groot (VVD), Marieke Wijnen-Nass (BBB), Suzanne Kröger (GLPvdA), Inez Kostic (PvdD) en Jeremy Mooiman (PVV).

Net als bij eerdere debatten van vakcommissies lijkt erop alsof het nieuwe kabinet (op asiel na) de lijn doortrekt van de ambities van het vorige kabinet. Hieronder het verslag op de voor gemeenten relevante hoofdlijnen.

Verduurzaming woningen

Met de PVV in het kabinet worden de standpunten van de fractie (uitgezonderd op asiel) schijnbaar wat milder. Waar voorheen de fractie elk klimaatbeleid als onzinnig en te duur beschouwde, is het nu aangepast naar een standpunt die eerder bij de VVD paste. De woordvoerder van de fractie wil doorgaan met de verduurzaming van de gebouwde omgeving zolang het maar voordelen oplevert qua

energiekosten en het beleid uitgaat van nuchterheid en realisme. Alle fracties zijn voorstander van isoleren, bij de PVV is dat het enige punt. Dat de hybride warmtepomp niet meer wordt verplicht juicht de fractie toe.

De fractie heeft geen vertrouwen in de voortgang bij gemeenten. De prioriteiten van de fractie zijn op de eerste drie plaatsen het bouwen van meer woningen. En mogen daarom geen extra duurzame eisen aan worden gesteld, en ook maatregelen ter bevordering van de klimaatadaptatie mag niet leiden tot minder bouwlocaties.

De VVD is niet echt van mening veranderd. Ze willen geen verplichtingen opleggen aan eigenaren om hun woning te verduurzamen maar kiezen de weg van hulp en subsidies en aanpassingen op een logisch moment mits het haalbaar en betaalbaar is. De fractie vraagt of het mogelijk is een lening te nemen op de woning zelf in plaats van op de woningeigenaar. Een onderwerp dat al bijna een decennium speelt en eerder gebouwgebonden financiering heette. En door het rijk als onmogelijk werd afgeschreven.

De fractie van GLPvdA verwijst naar een landelijke kaart van TNO waarin op te zien is waar de energiearmoede toeneemt. De fractie wil dat er langjarige afspraken worden gemaakt om die wijken als eerste aan te pakken. De VVD is daar niet mee eens de sociale huursector heeft al de beste energielabels vinden zij. GLPvdA doet een pleidooi om de uitrol van warmtenetten te stimuleren zodat net congestie wordt voorkomen.

Minister Keijzer wil geen verplichtingen naar woningbezitters. De overheid moet faciliteren en niet moraliseren. Daarom steunt ze ook dat de hybride warmtepomp niet meer verplicht is. Ze verwacht er ondertussen wel veel van. Er is veel meer subsidie voor aangevraagd en dan zijn er 300.000 al geplaatst. Ook verwijst ze naar het warmtefonds dat inkomens tot € 60.000 een lening biedt met een rente van 0%. Maar liefst 700.000 woningen hebben al isolatiemaatregelen getroffen.

De minister is een groot voorstander van het collectieve spoor van warmtenetten en wil zich daarvoor inzetten. Het is belangrijk voor de woningbouw omdat het netcongestie kan voorkomen, warmtenetten ontlasten het elektriciteitsnet. De rekening voor de consument vindt ze wel een punt van zorg, ze zal zich inzetten op een betere betaalbaarheid voor bewoners. Ze herhaalt het VNG standpunt dat als het maatschappelijk voordeliger is (wat zo is, red) dat het dan voor de bewoners ook zo moet zijn. Ze geeft aan dat minister Hermans de opties op tafel zal leggen bij de behandeling van de Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw) waar is ze nauw bij is betrokken. Ze hoopt ook binnenkort de Wet gemeentelijk instrumentarium warmtetransitie (Wgiw) in de senaat te mogen verdedigen zodra die op de agenda komt. Deze wet zal helpen warmtenetten te realiseren.

Ze zegt het vaker in dit debat, ze is geen superwethouder en wil niet op het terrein van gemeenten treden. Zo ook op de aanpak van wijken met energiearmoede. Ze heeft er alle vertrouwen in dat gemeenten weten wat ze moeten doen en waar ze moeten beginnen. Het zit immers in de lokale aanpak. Het aantal mensen dat woont in een onzuinig huis met een laag inkomen is gedaald van 8,6% naar 4,8%. Zodra ze signalen krijgt dat gemeenten het laten liggen zegt ze; 'dan ben ik uw vrouw'.

Op de steun naar woningeigenaren verwijzen ook naar de lokale aanpak van gemeenten. Een lening op het gebouw in plaats van op de persoon is juridisch zeer lastig, ze heeft liever dat gemeente wijzen op het warmtefonds.

Isoleren versus de vleermuis

Dieren die zijn beschermd mogen niet worden gehinderd of gedood. Daarom heeft de Raad van State eerder besloten dat niet zomaar spouwmuren mogen worden geïsoleerd als daar vleermuizen in voorkomen. Dit heeft geleid tot een enorme vertraging in de isolatieopgave omdat de huidige methode om vleermuizen te detecteren zeer tijdrovend en duur is. Gemeenten zijn met het rijk bezig om met de zogeheten soortenmanagementplannen (SMP) per wijk aan te kunnen tonen waar de vleermuizen zitten en waar niet. Het maken van deze plannen is echter vrijwillig voor gemeenten, het is geen wettelijke taak.

Van dit onderwerp maakte NSC een groot punt. De fractie eist dat alle gemeenten heel snel een SMP hebben zodat de isolatie weer ter hand kan worden genomen. De PVV wacht op een landelijke aanpak van de minister.

De minister stelt dat 280 gemeenten zijn gestart met de zogeheten lokale aanpak, hoeveel woningen daarbij passen volgt nog een brief. Aanwezigheid van vleermuizen maakt het ingewikkeld, de 'landelijke werkwijze natuurvriendelijk isoleren' zal helpen en ze heeft hoge verwachtingen van de e-dna methode. Zodra het kan zal ze daar een ministeriële regeling voor maken. Ze dringt bij het ministerie van LVN erop aan dat gemeenten tempo maken met hun soortenmanagementplannen. Gemeenten hebben al € 54 miljoen cofinanciering gekregen, er volgt nog een extra budget van 58 miljoen euro. Ze zegt toe dat binnen drie 3 jaar alle gemeenten er moeten mee zijn gestart. (Vanwege de cofinanciering, penibele financiële situatie van gemeenten en het geen wettelijke taak betreft verwacht de VNG niet dat dit de realiteit gaat worden, red)

Salderen

De fractie van GLPvdA is de enige die vragen stelde over het subiet afschaffen van de salderingsregeling. Dat is niet sociaal en ineffectief. De minister gaat er niet op in en verwijst naar de behandeling van het belastingplan.

Bouwregulering, milieuprestatie gebouwen

Net voor het debat heeft die minister de Kamer een brief gestuurd over het al in voorhang gebrachte ontwerpbesluit van 21 juni over de milieuprestatie gebouwen (MPG). De prioriteit van het kabinet is betaalbare woningbouw, in het hoofdlijnenakkoord staat ook dat nieuwe, nationale (duurzaamheids-) regels of aanscherpingen vanuit het kabinet of medeoverheden, die een woning duurder maken of het bouwproces vertragen, opnieuw worden gewogen. De minister wil daarom het besluit voorlopig aanhouden.

Dit leidde tot vragen van PvdD, NSC en GLPvdA. Deze fracties Stel aan dat de hele sector akkoord was met de MPG aanscherping, willen niet dat de transitie wordt afgewenteld op de toekomst en vragen om een snelle behandeling bij de begroting.

De VVD wil dat de woningbouw eisen landelijk worden geregeld zodat fabrieksmatige bouw meer kansen krijgt. Precies de reden waarom de MPG nodig is die nu wordt uitgesteld.

Minister Keijzer is een groot voorstander van de opschaling van industrieel bouwen. Nieuwbouweisen over heel Nederland hetzelfde houden is daarvoor noodzakelijk. De MPG komt inderdaad terug in het begrotingsdebat VRO, ze vindt het daarom een korte uitstel in plaats van afstel. Op de komende woontop wil ze bespreken welke eisen nu allemaal gelden en wat dat gaat betekenen voor de betaalbaarheid. Ze heeft van aannemers gehoord dat ze een pas op de plaats maken vanwege een stapeling van eisen. Ze eist wel van hun dat ze met de billen bloot gaan om aan te tonen in de boeken waarom iets niet uit kan.

MKB ondersteuning

Het NSC meent dat het MKB achterblijft. In de verduurzamingsopgave en vraagt de minister of kleine ondernemers ook gebruik mogen maken van fondsen die beschikbaar zijn gesteld voor particulieren zoals het isolatiefonds of andere subsidies.

Ledlampen zijn niet verplicht in de label C eis voor kantoren, GLPvdA wil dat opgenomen hebben.

De minister wil hier niet aan. Er komt geen extra geld dus als de doelgroep wordt vergroot krijgt iedereen minder. Hier nam NSC genoeg mee. De label C plicht voor kantoren verloopt voorspoedig, bijna 80% heeft dat label al omdat gemeenten en omgevingsdiensten actiever worden in de handhaving.

Klimaat en energieverkenning

De klimaat en energieverkenning (KEV) er zal een gat laten zien tussen de ambities en de maatregelen die deze moeten waarmaken stelt de fractie van GLPvdA. Kröger vraagt of er al maatregelen in voorbereiding zijn.

De minister herhaalt dat achter de klimaatdoelen blijft staan. Het ministerie KGG komt met een actualisatie. De KEV wordt gepubliceerd op 24 oktober. Wat het individuele spoor betreft wil zij toe naar eenvoudige subsidies die mensen kunnen helpen en de bouw helpen met industrialisatie en standaardisering.

Groen in de stad

Er ging veel tijd op aan het thema van meer bomen en groen in de stad om hittestress te vermijden de biodiversiteit te helpen en de gezondheid van de buurtbewoners te bevorderen. Dit waren de argumenten van de Partij voor de Dieren die herhaaldelijk citeerde uit een brief van het netwerk stedelijk Nederland waar 22 gemeenten aan deelnemen.

GLPvdA Stel dat wijken met sociale problemen juist groen missen, ze vragen gemeenten daarvoor hulp te bieden.

Ook de BBB is voorstander van meer groen in de stad zolang het maar niet botst met de woningbouwambities. Het fractielid vraagt om een duidelijk kader omdat er wel veel normen en richtlijnen zijn maar iedereen in verdwaalt.

Ook hier zegt de minister geen wethouder te zijn. Groen in de stad is goed voor alles. Desondanks ziet ze dat het in nieuwbouwwijken wordt teruggeschroefd omdat de kosten van aanleg en onderhoud erg hoog zijn. Gemeenten zijn ervoor verantwoordelijk. Hittestress vindt ze een verantwoordelijkheid van inwoners, tenzij het echt aan de omgeving ligt.

Dinsdag 1 oktober

Moties debat over de sluiting van het Zuyderlandziekenhuis

Aangenomen zijn:

- [36600-11 Motie van de leden Timmermans en Dijk over het Zuyderland ziekenhuis in Heerlen volwaardig openhouden met geboortecentrum, intensive care en spoedeisende hulp](#)
- [31765-871 Motie van de leden Dijk en Bushoff over uitspreken dat het kabinet de regie naar zich toe moet trekken en het Zuyderlandziekenhuis in Heerlen volwaardig moet houden](#)
- [31765-872 Motie van de leden Bushoff en Dijk over blijvende inzet voor een volwaardig ziekenhuis in Heerlen](#)
- [31765-873 Motie van het lid Paulusma c.s. over een zorgvuldig proces om invulling te geven aan de plicht van zorgaanbieders om ketenpartners, gemeenten en inwoners te informeren over en te betrekken bij plannen voor het aanbod acute zorg](#)
- [31765-874 Motie van de leden Claassen en Van der Plas over een pilot in het Zuyderlandziekenhuis om de administratieve lasten te halveren met actiepunten uit het regeerprogramma](#)
- [31765-875 Motie van de leden Claassen en Van der Plas over een pilot in het Zuyderlandziekenhuis met een vast budget voor spoedeisende hulp, intensivereafdelingen en acute verloskunde](#)
- [31765-876 Motie van het lid Van der Plas over de handreiking inzetten om te waarborgen dat de spoedeisende hulp, het geboortecentrum en de ic van het Zuyderlandziekenhuis in Heerlen openblijven](#)
- [31765-880 Gewijzigde Motie van het lid Krul c.s. over het initiatief nemen om uiterlijk in de eerste helft van 2025 tot een plan te komen voor goede en veilige geboortezorg in Heerlen](#)

Moties tweeminutendebat Spoor

Alle ingediende moties zijn verworpen

Moties tweeminutendebat NPLG-stikstof

Aangenomen zijn:

- [35334-318 Gewijzigde Motie](#) van de leden Van Campen en Bromet over een handreiking opstellen waarmee provincies en gemeenten natuurinclusieve en klimaatadaptieve woningbouwprojecten kunnen vergunnen;
- [35334-305 Motie](#) van de leden Van Campen en Grinwis over bij uitwerking van de stikstofplannen onafhankelijk advies vragen over varianten voor het vergunningstelsel;
- [35334-319 Gewijzigde motie](#) van de leden Van der Plas en Pierik over inzetten op doelmatige, transparante en rechtmatige besteding en verantwoording van de subsidies voor terreinbeherende organisaties;
- [35334-308 Motie](#) van de leden Grinwis en Van Campen over onderbouwen wat het doelbereik van de investeringen in het 5 miljardpakket is en op welke termijn deze leiden tot verlichting van de mestplaatsingsproblematiek;
- [35334-309 Motie](#) van het lid Grinwis c.s. over het emissiebeleid langs de lijnen van de aangenomen moties en de gemaakte afspraken concreet invullen, inclusief een tijdlijn;

- [35334-312 Motie](#) van het lid Kostic over binnen agrarisch natuurbeheer prioriteit geven aan gerichte maatregelen die bijdragen aan het behalen van de wettelijke doelen rondom water en natuur;
- [35334-314 Motie](#) van het lid Flach over het RIVM opdracht geven om op kortst mogelijke termijn de huidige, wetenschappelijk gezien te lage ondergrens in AERIUS Calculator te verhogen;
- [35334-316 Motie](#) van de leden Holman en Vedder over aangeven hoe PAS-melders een oplossing geboden gaat worden en hoe een verlaging van stikstofemissie gerealiseerd wordt om Nederland van het stikstofslot te halen.

Moties tweeminutendebat Leefomgeving

Er is één motie aangenomen:

- [30175-466 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Wingelaar en Gabriëls over de aanscherping van bodemregelgeving ten aanzien van het gebruik van Beaumix;

Moties tweeminutendebat Industrie en omwonenden

Alle ingediende moties zijn aangenomen:

- [28089-321 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over de aanscherping en verdere uitwerking van de Actieagenda;
- [28089-322 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over het vergunnen aan de BBT-range;
- [28089-323 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Gabriëls om te onderzoeken of de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen bij illegale lozingen een effectief middel is voor omgevingsdiensten.

Moties ingediend bij het tweeminutendebat Criminaliteitsbestrijding, ondermijning en georganiseerde criminaliteit

Aangenomen zijn:

- 29911-445 Motie [Mutluer en Michon-Derkzen](#) over met kracht inzetten op een Europees verbod op zwaar vuurwerk;
- 29911-446 Motie [Mutluer en Six Dijkstra](#) over een onderzoek naar de mogelijkheid van een check op gegevens die aanvragers van hypothecaire leningen verstrekken;
- 29911-448 Motie [Van Nispen](#) over een netwerkanalyse naar risicovolle adressen om de problemen met brievenbusfirma's aan te pakken;
- 29911-449 Motie [Michon-Derkzen](#) over een verkenning naar het bevorderen van informatiedeling tussen publieke en private partners op en rondom Schiphol;
- 29911-450 Motie [Michon-Derkzen en Peter de Groot](#) over een specifieke wettelijke grondslag voor woningcorporaties voor het verwerken van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard.

Moties tweeminutendebat Vreemdelingen- en asielbeleid

Aangenomen zijn:

- 19637-3280 Motie [Eerdmans](#) over garanderen dat geen van de asielzoekers op de Top X-lijst in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning
- 19637-3281 Motie [Van Zanten](#) over strengere kaders ontwikkelen om asielvergunningen eerder te weigeren of in te trekken wanneer er een onherroepelijke gevangenisstraf is opgelegd
- 19637-3282 Motie [Van Nispen](#) over zorgen dat kinderen opgevangen worden op plekken waar voorzieningen voor kinderen zijn

- 19637-3285 Motie [Diederik van Dijk](#) over op korte termijn met Duitsland en andere gelijkgezinde EU-lidstaten in gesprek gaan over het vormen van een kopgroep die strikte handhaving van de Dublinregels voorstaat
- 19637-3287 Motie [Podt](#) over kleine opvanglocaties blijven faciliteren
- 19637-3288 Motie [Piri c.s.](#) over Westerwolde compenseren voor de gemaakte kosten voor jeugdzorg van kinderen die elders in Nederland verblijven
- 19637-3291 Motie [Rajkowski](#) over nog voor het kerstreces (wets)voorstellen naar de Kamer sturen aangaande het tweestatusstelsel, het afschaffen van het hoger beroep en het afschaffen van de verblijfsvergunning onbepaalde tijd
- 19637-3297 Gewijzigde motie [Rajkowski en Boomsma](#) over voorkomen dat bij sluiting van Ivv's mensen dakloos worden, op straat gaan zwerven en overlast veroorzaken
- 19637-3294 Motie [Ceder](#) over de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen tot het moment van intrekking naar letter en geest blijven uitvoeren

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
07-10-2024	Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen	WO
09-10-2024	Technische briefing over het rapport 'Op grond kun je bouwen' van de werkgroep Interdepartementale Beleidsonderzoek (IBO) Woningbouw en Grond	TB
09-10-2024	Wijziging van enkele wetten van met name het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in verband met verscheidene technische en kleine beleidsmatige wijzigingen (Verzamelwet SZW 2025)	IN
10-10-2024	Plan van aanpak 'Stop femicide!'	TB
10-10-2024	Medische kindzorg	CD
10-10-2024	Normuitleg en toezicht Artificiële Intelligentie	RTG
16-10-2024	Slachtofferbeleid	CD
16-10-2024	Ouderenzorg (incl. ouderenhuisvesting)	CD
16-10-2024	Zeden en (on)veiligheid van vrouwen	CD
16-10-2024	Externe veiligheid	CD
16-10-2024	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte)	TB
16-10-2024	Hoofdlijnen debat Klimaat en Energie	CD
17-10-2024	Verduurzaming industrie	CD
17-10-2024	Wet Collectieve warmte	RTG

17-10-2024	Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten	CD
17-10-2024	Armoede- en schuldenbeleid	CD
17-10-2024	Duurzaam vervoer	CD
17-10-2024	Erfgoed	CD
22-10-2024	Aanpak ongewenste buitenlandse beïnvloeding	TB
23-10-2024	Mkb: Ondernemen en bedrijfsfinanciering	CD
23-10-2024	Cybercrime	CD
23-10-2024	Arbeidsmarktbeleid	CD
23-10-2024	Hoofdlijnennotitie herziening Wiv 2017	CD
23-10-2024	Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen -periode januari-april 2024	TB
23-10-2024	Civielrechtelijke onderwerpen	CD
24-10-2024	Verdienvermogen van Nederland	CD
24-10-2024	Buitenlandse inmenging en beïnvloeding	CD
31-10-2024	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte)	IN
05-11-2024	Rondetafelgesprek Wonen in Caribisch Nederland	RTG
06-11-2024	Toerisme & recreatie	CD
06-11-2024	Hersteloperatie kinderopvangtoeslag	CD
07-11-2024	Participatiewet	CD
07-11-2024	Eerstelijnszorg	CD
07-11-2024	Mestbeleid	CD
07-11-2024	Economische Veiligheid en strategische autonomie	CD
07-11-2024	Cultuurfonds m.b.t. impact hoofdlijnenakkoord op kunst en cultuur in Nederland	TB
11-11-2024	Cultuur	WO
11-11-2024	Wetgevingsoverleg inzake de begrotingen BZK, JenV en EZ voor zover het onderwerpen betreft die zien op digitalisering.	WO
11-11-2024	Integratie en maatschappelijke samenhang (beleidsartikel 13 van de begroting SZW 2025)	WO
12-11-2024	Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-stelsel)	CD
13-11-2024	Laaggeletterdheid	CD
13-11-2024	Landelijke Eenheid	CD
14-11-2024	Technische briefing toelichting op advies "Waardevol regeren: sturen op brede welvaart" door RLI	TB
18-11-2024	Water	WO
18-11-2024	Emancipatie	WO

21-11-2024	Medische preventie	CD
25-11-2024	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)	NO
27-11-2024	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
27-11-2024	Telecomraad	CD
28-11-2024	Elektriciteitsnet, Energie-infrastructuur & RES	CD
28-11-2024	Basisregistratie personen	CD
02-12-2024	Media	WO
04-12-2024	Stikstof, NPLG en natuur	CD
04-12-2024	Kernenergie	CD
04-12-2024	Integraal Zorgakkoord	CD
05-12-2024	Fossiele subsidies	CD
05-12-2024	Jeugdbescherming	CD
11-12-2024	Sociaal minimum Caribisch Nederland	CD
12-12-2024	Waterstof, groen gas en andere energiedragers	CD
12-12-2024	Inzet algoritmes en data-ethiek binnen de rijksoverheid	CD
17-12-2024	Digitale infrastructuur en economie	CD
18-12-2024	Energiebesparing	CD
18-12-2024	Verkeersveiligheid	CD
19-12-2024	Circulaire economie	CD
19-12-2024	Online kinderrechten	CD
23-01-2025	Digitale inclusie	CD
30-01-2025	Opkomende en toekomstige technologieën	CD
05-02-2025	Online veiligheid en cybersecurity	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

8 – 10 oktober (week 41)

DINSDAG

18.45 uur Begroting Infrastructuur en Waterstaat

WOENSDAG

11.30 uur Begroting Binnenlandse Zaken

DONDERDAG

10.15 uur Begroting Infrastructuur en Waterstaat (voortzetting)

15.30 uur Begroting Binnenlandse Zaken (voortzetting)

15 – 17 oktober (week 42)

- Begroting Economische Zaken
- Begroting Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

22 – 24 oktober (week 43)

- Begroting Koninkrijksrelaties
- Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Begroting Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

25 oktober t/m 4 november (week 44)

Herfstreces

5 – 7 november (week 45)

- Begroting Asiel en Migratie
- Begroting Klimaat en Groene Groei
- 36 311 Wijziging van de Wet op de huurtoeslag (vereenvoudiging van de huurtoeslag)

12 – 14 november (week 46)

- Belastingplan 2025 (inclusief stemmingen)
- Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

19 – 21 november (week 47)

- Begroting Justitie en Veiligheid
- Begroting buitenlandse zaken

26 – 28 november (week 48)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

3 – 5 december (week 49)

- Stemmingen over alle begrotingen
- 36 446 Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten
- 35 968 Archiefwet 2021

EWRC 2024

Van zeven tot tien oktober is de Europese week van Steden en Regio's (EWRC). Deze week staat in het teken van de verhouding tussen lokaal en Europees bestuur. Er zijn vier dagen lang allerlei sessies en netwerkevenementen bij te wonen. De VNG-directie heeft overleggen met vertegenwoordigers van verschillende Directoraat-Generaals, en is aanwezig op evenementen van de achterban, met het oog op meer samenwerking en meer collectieve belangenbehartiging.

Consultaties Europese Commissie

Datum	Onderwerp	Type
09-10-2024	Veiligheid en grensbeheer – evaluatie van de verordening betreffende het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) voor terugkeer	Evaluatie
10-10-2024	Zware bedrijfsvoertuigen - procedures voor de verificatie van CO2-emissies tijdens het gebruik	Uitvoeringsverordening
18-10-2024	Meetinstrumenten — technische actualisering van de EU-regels	Voorstel voor een Richtlijn
18-10-2024	Calculation and verification methodology of rates for recycling efficiency and recovery of materials of waste batteries	Gedelegeerde verordening
28-10-2024	Tussentijdse evaluatie Jaspers - Technische bijstand van de EU voor de Europese regio's	Evaluatie
26-11-2024	Architectuur voor energiezekerheid – geschiktheidscontrole	Evaluatie

Agenda Europese Comité van de Regio's

Datum	Onderwerp
17-10-2024	Multi-Level Dialogue on Just Transition
21-10-2024 / 01-11-2024	EU Regions and Cities at UN CBD COP16: Shaping global biodiversity policies
24-10-2024	External ECON meeting and conference
25-10-2024	11 th Subsidiarity Conference
04-11-2024 / 05-11-2024	15 th Plenary session of the Euro-Mediterranean Regional and Local Assembly

Agenda Congres Raad van Europa

Datum	Onderwerp
15-10-2024 / 17-10-2024	Sessie 57
23-10-2024 / 24-10-2024	Webinars on youth engagement in the context of reconstruction and recovery process in ukraine

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Richard van Vliet, Jesse de Jong-Paaltvast,
Wenneke Koenders en Behzad Sourani

Brussel: Team Europa